

Bijlage 1: Nadere achtergrondinformatie VSO Daaf Geluk

Welke verantwoordelijkheid heeft de gemeente hierin?

Wij ontvangen voor iedere ingeschreven leerling in het voortgezet (speciaal) onderwijs bekostiging in het gemeentefonds: ook voor leerlingen die niet woonachtig zijn in Haarlem maar wel onderwijs in Haarlem volgen. Daarmee zijn wij wettelijk gezien verantwoordelijk voor het voorzien in huisvesting voor leerlingen die op scholen op Haarlems grondgebied staan ingeschreven. Wat betreft leerplicht is de woongemeente van de leerling verantwoordelijk, en dus niet de gemeente waar de leerling naar school gaat. Tot slot ontvangt het samenwerkingsverband onderwijs geld voor elke leerling die op een school zit in hun gebied, onafhankelijk van de woongemeente. Uiteindelijk is het de bedoeling dat er geen thuiszittende leerlingen zijn. En overkoepelend is er sprake van het recht op ontwikkeling/onderwijs.

Onderstaand overzicht laat zien dat de instroom van buiten de regio vooral komt uit de regio Amstel- en Meerlanden:

<i>(Zij)Instroom</i>	<i>16/17</i>	<i>17/18</i>	<i>18/19</i>	<i>19/20</i>	<i>20/21</i>
Amstel- en Meerlanden	13	15	10	15	30
Midden Kennemerland	5	4	4	5	5
Zuid Kennemerland	64	54	56	73	80
Elders	9	12	10	10	15
Totaal	91	85	80	103	130

Bovenstaande laat zien dat de (tussentijdse) instroom met name in de laatste twee schooljaren erg is toegenomen. Het relatieve aandeel van leerlingen van buiten de regio neemt echter af: dat betekent dat het aantal leerlingen van binnen de regio Zuid Kennemerland sterker toeneemt dan daarbuiten. Echter, het gaat nog altijd om ca. 1/3 deel van het totaal aantal leerlingen:

Aantal leerlingen in de school

Zuid Kennemerland	135	159	171	207	248
	56%	58%	60%	64%	67%
Elders	106	114	116	115	123
	44%	42%	40%	36%	33%
Totaal	241	273	287	322	371

Scholen vergelijkbaar aan de Daaf Geluk zijn er in Leiden, Amsterdam, Alkmaar en sinds enige tijd ook in Hoofddorp (zie onder). Deze samenwerkingsverbanden en schoolbesturen volgen min of meer hetzelfde beleid als het samenwerkingsverband Zuid Kennemerland: zoeken naar mogelijkheden om de groeiende stroom richting dit onderwijs te stoppen en om te buigen. Daar zijn twee redenen voor:

- we willen inclusiever onderwijs,
- beschikbaarheid van gebouwen en budgetten.

Met de samenwerkingsverbanden uit aangrenzende regio's (Duin- en Bollenstreek, Midden Kennemerland/IJmond, Zaanstreek, Amstel- en Meerlanden (onder andere Haarlemmermeer)) is vanuit het samenwerkingsverband het afgelopen schooljaar het overleg op gang gekomen. Ook zij voeren allemaal min of meer hetzelfde beleid:

- de eigen scholen in de regio sterker maken in de opvang voor deze leerlingen,
- het starten van 'plus' klassen op de reguliere scholen om een meer thuisnabij aanbod te maken.

De ruimte van de Daaf Geluk zou toch vrij komen na ontstaan van Spaarne College?

Tot 1 augustus 2019 had Dunamare onder andere de volgende drie scholen, te weten:

- Prof. Dr. Gunning voortgezet speciaal onderwijs (VSO) voor leerlingen met externaliserende problematiek;
- Prof. Dr. Gunning VSO op de Daaf Geluk voor leerlingen met internaliserende problematiek;
- De Daaf Geluk voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte.

Per 1 augustus 2019 zijn de VSO Daaf Geluk, Paulus mavo en Sterren College opgegaan in het nieuwe Spaarne College. Vanaf die datum is de 'Gunning VSO op de Daaf Geluk' hernoemd naar 'VSO Daaf Geluk'. De huidige VSO Daaf Geluk geeft onderwijs aan leerlingen met internaliserende problematiek. Dat betekent dus dat de nieuwe Daaf Geluk niet dezelfde school is als de Daaf Geluk tot 1 augustus 2019

Bij het presenteren en bespreken van de plannen van Dunamare over de samenvoeging van de drie scholen in Noord, is door Dunamare aangegeven dat alleen de Paulus mavo vrij zou komen. Door Dunamare werd ook toen al toegelicht dat de 'Gunning op de Daaf Geluk' zodanig groeit dat het gebouw van de oude Daaf Geluk niet vrij zou komen.

De huidige enorme toestroom van leerlingen is niet voorspeld door Daaf Geluk. Dit komt mede door de corona omstandigheden, het gaat immers om veel angstige en autistische leerlingen. Problemen bij hen zijn verergerd tijdens de pandemie. In Hoofddorp/Haarlemmermeer is nu wel het vso Altra College, maar deze school is vrij nieuw en heeft meer leerlingen met externaliserende problemen (in tegenstelling tot de doelgroep met internaliserende problemen bij de Daaf Geluk). In het verleden had Amstel- en Meerlanden geen eigen vso en gingen leerlingen naar Amsterdam. Amsterdam voert nu al echter een strakker beleid (meer inclusief/regulier onderwijs). Hieronder wordt aangegeven wat samenwerkingsverbanden en schoolbesturen in onze regio ondernemen om het groeiend aantal leerlingen terug te dringen.

Hoe verhoudt de groei van de VSO Daaf Geluk zich met passend onderwijs / weer samen naar school?

Passend onderwijs is in 2006 ingevoerd met de verwachting en het idee dat er voor meer leerlingen plek zou kunnen zijn in het reguliere onderwijs. In de praktijk zien we dat dit maar voor een deel van de leerlingen geldt. Passend onderwijs betekent voor een groot deel van de leerlingen nog steeds speciaal onderwijs. Ook landelijk zien we niet zozeer een daling van het speciaal onderwijs.

Er is nu geregeld overleg tussen de samenwerkingsverbanden Leiden, Duin- en Bollenstreek, Amstel- en Meerlanden en Zuid- Kennemerland. Dit zijn de samenwerkingsverbanden die vanouds leerlingen sturen naar Leo Kanner (Leiden en Oegstgeest), Altra Bleichrodt (Amsterdam) en de Daaf Geluk. Overal in het land neemt dit leerlingtype toe. Corona heeft dit versterkt.

De betrokken schoolbesturen en de betrokken samenwerkingsverbanden delen de visie dat verdere groei onwenselijk is. Argumenten:

- we willen zo min mogelijk leerlingen in VSO; regulier waar mogelijk
- ook de landelijke beweging is naar inclusiever onderwijs

Op 31 augustus was er een bijeenkomst van deze vier samenwerkingsverbanden met Bureau Sardes. Zij gaan waarschijnlijk op korte termijn de leerlingstromen in beeld brengen en scenario's uitwerken. Kortom: er is veel contact en inzet om deze beweging om te buigen. Doel is dat de VSO Daaf weer zakt onder de 370 leerlingen en de vier noodlokalen weer weg kunnen.

Lukt het om voldoende leerkrachten te krijgen bij groei van het aantal leerlingen?

Voor bijna alle (v)so scholen in de regio geldt dat het personeelstekort nagenoeg opgelost is dankzij goede werving en goede contacten in het veld.

Wat is de verhouding tussen plaatsing op speciaal onderwijs en jeugdhulp?

Bijna alle leerlingen op de Daaf Geluk hebben (al) een vorm van jeugdhulp. De leerlingen vormen een deel van de doelgroep Jeugdwet. De betreffende woongemeente is voor de bekostiging hiervan verantwoordelijk.